

Sprankelend acteren onder Ivo van Hove

door
Eric van der Velden

Ivo van Hove is zo vaak in het nieuws – en niet altijd even positief – dat je bijna zou vergeten waaraan hij zijn topposities bij Toneelgroep Amsterdam en het Holland Festival te danken heeft: zijn opvallende kwaliteiten als toneelmaker.

En opvallend is hij als regisseur nog steeds. Of beter gezegd: wat vooral in zijn aanpak van Alan Ayckbourns trilogie 'De Kruistochten' opvalt, is het losse, bijna nonchalante gemak waarmee hij een grote variëteit aan pittige relationele perikelen voorbij laat trekken. Vergelijkbaar met superieure Engelse televisieseries als 'Cold Feet' en 'The Office'.

Ook daarin zie je acteurs die zo krachtig en karakteristiek zijn, dat je vergeet dat daar een regisseur aan te pas is gekomen, laat staan een regieconcept.

Comedy

Het is voor het eerst dat de vooral in klassieke tragedies gespeciali-

seerde Van Hove pure comedy doet, en dat blijkt nergens uit. Het raffinement sprankelt van de toneelvloer af. En de hand van Van Hove blijft onzichtbaar zoals dat bij dit genre hoort.

Het zou heel goed kunnen dat de makers van 'Cold Feet' en 'The Office' schatplichtig zijn aan Alan Ayckbourn. Deze Engelse auteur is vanaf de jaren zestig toonzetend als het gaat om toegankelijk theater dat de gesetelde burger een lachspiegel voorhoudt. Zachtzinnig gaat hij daarbij bepaald niet te werk.

Confronterend

Wat hij in 'De Kruistochten' aan menselijk onvermogen laat zien is niet minder confronterend en ontluisterend dan in 'Who is afraid of Virginia Woolf' van Edward Albee of 'Demonen' van Lars Norèn.

Maar bij hem blijft de toon op een of andere manier verraderlijk gezellig. In de sfeer van: ach elk huisje heeft zijn kruisje of nieuwe ronde, nieuwe kansen.

De meer dan voortreffelijke cast

van Toneelgroep Amsterdam spelen de zes karakters een beetje als tekenfilmfiguren: een zojuist platgewalste kat herwint zichzelf en gaat opnieuw achter Tom en Jerry aan alsof er geen bijna-dood-ervaring zou zijn geweest.

Over katten gesproken. De hele marathon lang – 'De Kruistochten' is een trilogie die in zijn geheel wordt gespeeld – blijft een echte levende kat stoïcijns onder het enorme menselijke gedoe dat letterlijk onder zijn dak plaatsvindt.

Een prachtig beeld, dat op subtiele wijze de begrippen beschaving en ontwikkeling volledig op zijn kop zet.

TONEEL

'De Kruistochten' van Alan Ayckbourn. Door Toneelgroep Amsterdam. Regie Ivo van Hove. Met Hans Kesting, Hilde van Mieghem, Fred Goessens, Johanna ter Steege, Roeland Fernhout en Karin Smulders. Gezien: 22 juni, Amsterdam (Schouwburg) Aldaar o.m. 17 t/m 27 augustus. Voorts o.m. op 7 december in Den Haag (Schouwburg) Meer informatie: www.toneelgroepamsterdam.nl